

## Toolbox 24. SNIJWONDEN VOORKOMEN EN BEHANDELEN

Uit de cijfers over bedrijfsongevallen blijkt dat snijwonden een veel voorkomend letsel is op de ongevallenlijst. Daarom wordt in deze toolbox ingegaan op de manier waarop er met snijwonden moet worden omgegaan en hoe het optreden van snijwonden kan worden voorkomen, want voorkomen is beter dan genezen.

### Oorzaken van snijwonden

Belangrijke oorzaken van snijwonden die op de ongevallenlijst voorkomen zijn:

- Scherpe voorwerpen, zoals delen van automaten.
- Troep op de werkplek waar mensen over struikelen.

Voorkomende gevolgen van deze ongevallen zijn onder andere:

- Schade aan hoofd
- Schade aan hand en arm

### Hoe snijwonden voorkomen

Uit de hierboven genoemde oorzaken en gevolgen blijkt al dat het verstandig is om persoonlijke beschermingsmiddelen te dragen. Vooral handschoenen en een helm zijn belangrijk, omdat daarmee de meest getroffen lichaamsdelen worden beschermd. Daarnaast is het van belang dat de werkplek goed wordt opgeruimd en er geen onnodige losse of uitstekende onderdelen op de werkplek aanwezig zijn.

Uiteraard is de aanwezigheid van een EHBO-koffer op standaard en algemeen bekende plaats van belang, zodat er snel kan worden geholpen als er wel snijwonden optreden. Wat de persoonlijke beschermingsmiddelen betreft wordt verwezen naar de toolboxmeeting over dit onderwerp.

### Ernst van de snijwond

De ernst van een snijwond hangt af van de diepte van de snee, de lengte van de snee, de aard van de bloeding (aderlijk en/of slagaderlijk), de mate van ruwheid van het veroorzakende object, de mate van vervuiling en de druk waarmee de huid er mee in aanraking komt (stoten).

### Genezen van de snijwond

Snijwonden die door de huid heengaan en meer dan 3 mm diep en 13 mm lang zijn, genezen sneller en mooier als ze gehecht worden. Snijwonden met rafelige randen genezen meestal minder fraai, en het beste is ze door de dokter te laten beoordelen.

### Behandelen van de snijwond

De huid beschermt ons lichaam tegen vuil en bacteriën. Als door een snijwond deze bescherming wegvalt, is het gevaar voor een ontsteking (en daarmee een verstoring van het genezingsproces) groot. Ook is daarbij de kans aanwezig dat de wond geïnfecteerd raakt, omdat vuile resten aan het gebruikte voorwerp in de wond achterblijven. Het is daarom belangrijk dat de snijwond direct goed ontsmet en gesloten wordt. Let op: Diepe snijwonden kunnen bedrieglijk zijn, omdat de wond vaak aan de oppervlakte klein is, terwijl er wel ernstige schade aan onderliggende weefsels kan zijn.

**Voor de juiste behandeling van snijwonden volgt een behandel-schema.**

## Hoe behandel ik een snijwond?

### **Stap 1: Reinigen en desinfecteren**

Laat het slachtoffer altijd zitten en vraag wat er gebeurd is. Voordat je de snijwond verzorgt, dien je zelf je handen te wassen (indien mogelijk) en goed af te drogen. Een snijwond kun je het beste met schoon (kraan)water uitspoelen en even laten doorbloeden, zodoende reinigt de wond zichzelf. Met behulp van bijv. een washandje en wat zeep kun je dan de plaats rond de snijwond verder schoonmaken. Bij grote/diepe snijwonden druk je vervolgens de wondspleet zonder veel kracht dicht tot de bloeding stopt. Blijft de wond bloeden, breng dan een dekverband aan (gaaskompres vastgezet met het elastisch windsel) en ga direct naar de huisarts (houdt het getroffen lichaamsdeel hierbij zo veel mogelijk omhoog en blijf met één hand de wond dichtdrukken).

### **Stap 1b: Desinfecteren**

Om verdere infecties te voorkomen dien je de snijwond vervolgens te desinfecteren met bijvoorbeeld Sterilon®, Betadine® of een speciaal reinigingsdoekje. Dit voorkomt een wondinfectie.

### **Stap 2: Afdekken**

Vervolgens wordt aangeraden om de snijwond af te plakken met één of meerdere wondstrips ("zwaluwstaartje") zodanig dat de wondranden goed aaneengesloten zijn en niet aan de randen wijken. Hierdoor wordt de pijn aanzienlijk verminderd, geneest de snijwond sneller en is de kans op littekenvorming het kleinst. Afdekken met een steriel gaasje. Zet het geheel vast met een pleister. Indien het verband niet doorlekt en er geen ontstekingsverschijnselen optreden kun je dit verband één tot drie dagen laten zitten. Kleine snijwondjes kun je ook afplakken met een wondpleister (kies wel een pleister die de wond volledig bedekt) . Vervang een pleister dagelijks of als hij vuil is vaker.

### **Stap 3: Fixeren**

Gebruik je een gaaskompres, zet dan het elastisch windsel vast met een kleine pleister. Bij een wond aan de vinger kun je het gaaskompres of pleister extra fixeren met een vingerverband (vingerbob). Loslaten of verschuiven van het wondverband wordt zo tot een minimum beperkt met behoud van de beweeglijkheid. Ook wordt zo voorkomen dat het wondverband of de pleister snel weer vuil wordt (het vingerverband kan enkele malen met de hand uitgewassen worden).